

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
VIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ПРОФЕСІОНАЛІЗМ
ПЕДАГОГА
В УМОВАХ ОСВІТНІХ
ІННОВАЦІЙ»**

06–07 грудня 2024 року

Слов'янськ–Дніпро – 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Uniwersytet Rzeszowski
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка
Міжнародна академія інформатизації
КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської
обласної ради

ПРОФЕСІОНАЛІЗМ ПЕДАГОГА В УМОВАХ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙ

**Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
06–07 грудня 2024 року**

Слов'янськ–Дніпро – 2024

УДК 378(06)
П78

***Рекомендовано до друку вченою радою
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
(протокол № 5 від 26.12.2024 р.)***

Рецензенти:

Я. Топольник – докторка педагогічних наук, професорка, завідувачка кафедри педагогіки вищої школи Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»;

Л. Кухар – кандидатка педагогічних наук, доцентка, провідна спеціалістка Відділу банку тестових завдань та психометричного аналізу Українського центру оцінювання якості освіти.

***Професіоналізм педагога в умовах освітніх інновацій :
матеріали VIII Міжнародної науково-практичної інтернет-
конференції, м. Слов'янськ, м. Дніпро, 06–07 грудня
2024 року / відповід. ред. О. Хващевська. Слов'янськ–Дніпро,
2024. 312 с.***

Збірник містить тези учасників VIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Професіоналізм педагога в умовах освітніх інновацій», яка відбулася 06–07 грудня 2024 року в Державному вищому навчальному закладі «Донбаський державний педагогічний університет». Матеріали конференції розкривають широке коло питань сучасної освіти: педагогічні інновації в системі початкової та середньої освіти; питання теорії та практики організації освітнього процесу в закладах дошкільної та позашкільної освіти; теорію та методологію професійної підготовки майбутніх учителів; сучасні тенденції розвитку мистецької освіти; різні аспекти використання ІКТ в освіті; питання європейської інтеграції у сфері освіти і науки.

Матеріали розраховані на здобувачів бакалаврського, магістерського та освітньо-наукового рівнів вищої освіти, науковців, представників усіх ланок і галузей освіти.

Відповідальність за наукову коректність і оригінальність текстів несуть їхні автори.

© Кафедра теорії і практики початкової освіти, 2024
© ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2024

Елькін О.Б., Єфімцева Г.Г. ПОСТУП СУСПІЛЬНОЇ ДУМКИ ЩОДО НЕДИСКРИМІНАЦІЇ, ІНКЛЮЗІЇ ТА РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНИХ НАВИЧОК У СИСТЕМІ ОСВІТИ УКРАЇНИ.....	62
Єва Г.А. LET'S CLIL BE YOUR SKILL.....	67
Скимова М.В., Роздимаха А.І. ХУДОЖНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ МУЗИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ.....	69
Зімбалецька Н.В. СИТУАТИВНІ ІГРИ ДЛЯ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	71
Зубко О.П. ПРАКТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ МЕТОДІВ ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ У ДІТЕЙ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	75
Іванова А.Ю. СКРАЙБІНГ ЯК МЕТОД ВІЗУАЛІЗАЦІЇ НА УРОКАХ ІСТОРІЇ.....	78
Іванчук В.В., Чуніхін Д.В. РОЗВИТОК ШІ-КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ ЯК АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ.....	81
Ірлик О.В. ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНИЙ РОЗВИТОК ДОШКІЛЬНИКІВ: МЕТОДИ, ПІДХОДИ ТА ОПТИМІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	84
Ішутіна О.Є., Мосіна О.О. ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ НА УРОКАХ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ».....	88
Карабін О.Й. ВИКОРИСТАННЯ SMART-ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНФОРМАТИКИ.....	92
Карпачов І.В. ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ УЧНІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ.....	95
Карпенко Н.Є. ВІДЕОКОНТЕНТ В ОНЛАЙН ОСВІТІ.....	99
Качашкіна Н.С., Вікторенко І.Л. СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ», ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ І ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ ЗДОБУВАЧА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ.....	102
Клімашевська Г.Р. ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ КОМПОНЕНТ У СТРУКТУРІ ГОТОВНОСТІ ДО КРЕАТИВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	106
Клімова Л.В. ПРОФЕСІЙНЕ СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	109
Ключник Р.М. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКТУАЛЬНОСТІ ЗНАТЬ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	113
Кмець Д.І. АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГО-ПРАВОВОЇ ГРАМОТНОСТІ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	115
Козопас Т.В., Вікторенко І.Л., Лелет М.В. СТРУКТУРА МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	119
Колесник М.В. ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТІ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ.....	122
Конякіна К.О., Федь І.Є. ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ СФОРМОВАНОСТІ ПРИРОДНИЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ НА УРОКАХ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ».....	125
Котелевець Н.М., Хижняк І.А. СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ТА М'ЯКІ НАВИЧКИ ЗДОБУВАЧА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	129

4. Хом'юк І. В. Використання розвивальних завдань на уроках математики в початковій школі. *Нова українська школа в умовах викликів сучасності* : зб. тез доповідей І Всеукраїнської науково-практичної конференції, 11 квітня 2019 року /за заг. ред. Л.В.Задорожної-Княгиницької. Маріуполь: МДУ, 2019. С. 130–132.

5. Kurt D. Don't leave your kids unprepared for handling money. URL: <https://www.investopedia.com/financial-education-resources-kids-5216826> (дата звернення: 23.11.2024).

6. Lusardi A., Mitchell O. The Economic Importance of Financial Literacy : Theory and Evidence. *Journal of Economic Literature*. 2014. Vol. 52. P. 5–44. DOI: <https://doi.org/10.1257/jel.52.1.5>.

ВИКОРИСТАННЯ SMART-ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНФОРМАТИКИ

Карабін О. Й.

*Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка*

У сучасному інформаційному суспільстві в рамках використання SMART-технології в професійній підготовці майбутніх учителів інформатики, підсилення цифрових компетентностей значимими аспектами є удосконалення інтелектуального потенціалу Українського народу, підвищення освітнього рівня майбутніх фахівців, системи професійної підготовки здобувачів освіти задля прогресивного розвитку нашої держави та її європейського вибору [1]. Сучасний ринок праці висуває нові вимоги до системи професійно підготовки, удосконалення освітніх програм, нормативних документів, теоретико-методологічних основ ґрунтовної цифрової підготовки майбутніх учителів інформатики [4].

Сучасний освітній процес вимагає впровадження інноваційних технологій, які забезпечують ефективність навчання та відповідають вимогам цифрової епохи. Використання SMART-технології в професійній підготовці майбутніх учителів інформатики, удосконалення цифрових компетентностей є процесом, із якого починається вирішення проблеми освіти, і ґрунтується не тільки на знаннях у певних галузях наук, але й на сформованості цифрової культури. Кожному майбутньому вчителю потрібна ґрунтовна цифрова підготовка, яка є також і необхідною умовою забезпечення якості освітнього процесу [3; 5]. Основні напрямки формування сучасної освіти містяться в низці загальнодержавних документів: Законі Про освіту, Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на

2018–2020 рр., основна мета якої полягає в реалізації ініціатив «Цифрового порядку денного України 2020», що охоплює великий спектр напрямків, одним із яких є сфера освіти [1; 2].

Перед сучасною освітою постає багатофакторне завдання – сформувати індивідуальну, розвинену, творчу особистість, що матиме цілісний погляд на навколишній світ та, зокрема, буде здатною до успішної цифрової адаптації у сучасному інформаційному суспільстві. У зв'язку з цим, проблема використання SMART-технології в професійній підготовці майбутніх учителів інформатики у закладах вищої освіти є актуальною.

Використання SMART-технологій (Specific, Measurable, Achievable, Relevant, Time-bound) у підготовці майбутніх учителів інформатики дозволяє підвищити якість освіти, сприяти розвитку професійних компетентностей і формувати готовність до використання цифрових інструментів у професійній діяльності. Як результат, SMART-технології окреслюють інноваційні підходи до організації освітнього процесу, що базуються на використанні сучасних цифрових інструментів і принципів SMART-методології. Вони обумовлюють: інтерактивні платформи та сервіси для навчання; використання мобільних застосунків, інтернет-ресурсів, віртуальних лабораторій; підвищення якості навчання через інтерактивність і зворотний зв'язок; розроблення індивідуальних траєкторій навчання за допомогою цифрових засобів; використання сучасних цифрових інструментів та технологій у професійній діяльності (на підсилення: цифрової підготовленість майбутніх учителів інформатики, удосконалення цифрової грамотності майбутніх фахівців; урахування індивідуальних потреб і рівня підготовки кожного здобувача освіти).

Окреслимо принципи використання SMART-технологій в освітньому процесі майбутніх учителів інформатики:

1. Specific (конкретність): чітке визначення цілей навчання та результатів, яких необхідно досягти.

2. Measurable (вимірюваність): оцінювання результатів через конкретні показники, такі як успішність виконання завдань, кількість засвоєних тем.

3. Achievable (досяжність): завдання мають бути реалістичними та відповідати рівню підготовки студента.

4. Relevant (актуальність): навчальні завдання мають бути пов'язані з реальними умовами професійної діяльності.

5. Time-bound (обмеженість у часі): виконання завдань у чітко встановлені терміни.

SMART-технології сприяють модернізації підготовки майбутніх учителів інформатики, відкривають нові можливості

для інтерактивного навчання, створюючи адаптивне середовище, забезпечуючи високотехнологічні та комфортні умови для навчання та використання цифрових інструментів для ефективного навчання та організації освітнього процесу, а саме:

- моделювання реальних ситуацій: створення уроків із використанням VR або AR технологій, інтерактивні панелі або VR-гарнітури;

- інтеграція IoT (Internet of Things): автоматизація навчальних процесів, розробка уроків із використанням «розумних» пристроїв (інтерактивні дошки, онлайн-платформи, програмні середовища, сенсори та датчики, голосові помічники (Alexa, Google Assistant), AR/VR-гарнітури, «розумні» класи тощо;

- гейміфікація навчання: впровадження ігрових елементів для підвищення мотивації;

- розвиток гнучких навичок (soft skills) через інтерактивні методики навчання, які важливі для успішної професійної діяльності в сучасному цифровому світі.

SMART-технології інтегрують сучасні цифрові інструменти та методики, які відповідають вимогам сьогодення, і створюють умови для формування ключових компетентностей майбутніх фахівців. В умовах цифровізації освіти SMART-технології допомагають майбутнім учителям інформатики: вдосконалити критичне мислення, комунікації, тайм-менеджмент; оволодіти навичками організації дистанційного навчання, використовуючи інформаційні технології для забезпечення якісного освітнього процесу.

Виходячи з наведених аргументів вважаємо, що SMART-технології є ефективним інструментом для підготовки майбутніх учителів інформатики. Вони сприяють індивідуалізації навчання, інтеграції інноваційних підходів і формуванню професійних компетентностей, які відповідають вимогам сучасної освіти. Використання цих технологій дозволяє створити гнучке, мотивуюче та результативне середовище для навчання.

Список використаних джерел

1. Березюк О.С., Смоляр В.І. Шляхи модернізації освітньої системи України. *Тенденції модернізації національних освітніх систем* / за заг. редакцією О.С. Березюк, О.М. Власенко. 2014. С. 158.

2. Карабін О.Й. Педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів гуманітарних дисциплін до роботи в інформаційному середовищі. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2012. № 23 (76). С. 365–372.

3. Карабін О.Й. Формування готовності майбутніх учителів гуманітарних дисциплін до роботи в інформаційному середовищі : дис.. канд. пед. наук. : 13.00. 04. Тернопіль, 2013. 274 с.

4. Карабін О.Й. Особливості сучасного стану інформаційного середовища в вищих навчальних закладах. *Збірник наукових праць Херсонського державного університету. Педагогічні науки*. 2009. Вип. LII, С. 440–443.

5. Karabin O. Project activity in formation of professional self-development of future specialists in the field of information technologies. *Young Scientist*. 2016. № 12(40). P. 436–440.

ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ УЧНІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ

Карпачов І. В.

ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Модернізація фінансової системи, процеси глобалізації, поява нового широкого спектру фінансових послуг та продуктів змушують українців розв'язувати складні завдання, які потребують особливої підготовки для їх вирішення. Тому вивчення фінансових питань необхідно всім категоріям громадян України. Особливо ж важливим є ознайомлення дітей з фінансовою грамотністю у школи. Фінансова освіта дає уявлення про цінність грошей, закладає основи для розвитку навичок планування бюджету та заощаджень, дає уявлення про сучасний фінансовий ринок, його продукти. Окрім того, школа має готувати конкурентноспроможну особистість, яка повинна використовувати здобуті знання, уміння та навички для успішної діяльності у будь-якій сфері суспільства.

Об'єктом дослідження роботи виступає компетентнісний підхід на уроках інформатики; предмет дослідження – формування фінансової грамотності учнів на уроках інформатики. Дослідження має наступну мету: виявлення методичної специфіки вивчення елементів фінансової складової на уроках інформатики в школі та розробка відповідних методичних матеріалів із подальшим їх застосуванням у навчальному процесі.

Основним методологічним базисом досліджуваної проблеми стали роботи таких вітчизняних науковців як: І. Прокопенка [2], Н. Приказюк [1], І. Семенової [3], Ю. Ходаківської [1], Ю. Ярової [4], а також ряд досліджень рівня фінансової грамотності в Україні організацією USAID (станом на 2021 рік).

Інформатика як навчальна дисципліна є потужним інструментом для формування фінансової грамотності школярів, оскільки завдяки різноманітним програмним засобам, платформам та ресурсам, учні можуть отримати необхідні знання та компетенції для управління фінансами у цифровому